

Greece - Bulgaria 2007-2013

The project is co-funded by the European Union (ERDF) and National Funds of Greece and Bulgaria under the European Territorial Cooperation Programme

skills balancing

BALANCING SUPPLY AND DEMAND
OF PROFESSIONAL SKILLS
IN GREECE AND BULGARIA

SOUTH WEST UNIVERSITY
"NEOFIT RILSKI"

Балансиране на търсенето и предлагането на професионалните умения, необходими в междурегионалната област (Skills Balancing)

Greece - Bulgaria 2007-2013

The project is co-funded by the European Union (ERDF) and National Funds of Greece and Bulgaria under the European Territorial Cooperation Programme

skills balancing
BALANCING SUPPLY AND DEMAND
OF PROFESSIONAL SKILLS
IN GREECE AND BULGARIA

SOUTH WEST UNIVERSITY
"NEOFIT RILSKI"

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

Доц. д-р Вяра Кюрова
Проф. д-р Петър Миланов

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Що за професия е „инструктор кормуване“?**
 - Преди всичко това е педагогическа професия.
 - Инструкторът кормуване наред със специфичните знания, свързани с автомобилната техника и закона за движението по пътищата трябва да притежава и педагогическа правоспособност, която му дава право да обучава.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Кои са нормативните документи, които регламентират придобиването на професионалната квалификация „инструктор за обучение на водачи на МПС“?**
- Закон за движение по пътищата
- Наредба № 37 за условията и реда за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство и условията и реда за издаване на разрешение за тяхното обучение, издадена от Министерството на транспорта и съобщенията

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Кои организации могат да извършват обучение на водачи на МПС?**
 - Съгласно Законът за движението по пътищата - **физически или юридически лица**

- **Те трябва да имат един от следните видове регистрация:**
 - по Търговския закон или Закона за юридическите лица с нестопанска цел;
 - по законодателството на държава - членка на Европейския съюз или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство;
 - професионални училища;
 - професионални гимназии;
 - професионални колежи;
 - средни общообразователни училища с професионални паралелки;
 - акредитирани по реда на Закона за висшето образование висши училища.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Кой издава разрешението за извършване на такава дейност?**
 - Министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията или от упълномощено от него длъжностно лице.
- **Къде е мястото на инструктор кормуване в тази система от обучаващи организации?**
 - Той може сам да регистрира свой център (фирма) за обучение или пък да бъде нает за извършване на тази дейност в някоя друга фирма, професионално училище, колеж или висше училище/университет.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Какво следва да направи желаещият да регистрира свой център за обучение на водачи на моторни превозни средства?**
 - Съгласно чл. 152, ал. 4 от Закона за движението по пътищата за издаване на разрешение за извършване на обучение трябва да подаде **заявление** до министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията.
 - Актуално **удостоверение** за вписване в търговския регистър или документ, удостоверяващ регистрация по законодателството на държава-членка на ЕС или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство.
 - **Декларация**, че за кандидата не е открита процедура за обявяване в несъстоятелност.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **При какви условия на учебния център се издава разрешение за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство?**

Съгласно изискванията на Наредба № 37 и Закона за движение по пътищата се издава разрешение при наличие на:

- организиране и извършване обучението в **учебни центрове** в съответствие с изискванията на учебната документация за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на моторни превозни средства;
- **учебният кабинет, учебната площадка, офисът и учебните пътни превозни средства** отговарят и осигуряват извършването на обучението;
- **преподавателите** притежават необходимите образование и квалификация и **да са включени в регистъра на преподавателите**, извършващи обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство;
- **обучението** е организирано съгласно изискванията на Наредбата;
- **ръководителят на учебната дейност и техническият сътрудник** да отговарят на изискванията – съгласно наредбата в учебния център трябва да има назначен по трудов договор технически сътрудник. Едно и също лице не може да бъде преподавател и технически сътрудник в един и същи учебен център.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Какъв е срокът за издаване на разрешение за извършване на обучение на водачи на МПС?**
 - До 30 дни от датата на подаване на заявлението.
 - В Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията се води регистър за издадените разрешения.

- **Кога се прекратяват правата, произтичащи от разрешението?**
 1. когато се установи, че разрешението е издадено въз основа на неистински документ или на документ с невярно съдържание;
 2. с прекратяване дейността на търговеца или с прекратяване на юридическото лице с нестопанска цел;
 3. когато в 6-месечен срок от издаването на разрешението лицето не започне дейността си или в течение на 6 месеца не е упражнявало дейността си;
 4. с изтичане на срока, за който е издадено;
 5. по молба на неговия притежател.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Как се отнема разрешението?**
 - С мотивирана заповед на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията или на упълномощено от него длъжностно лице по предложение на ръководителя на съответната служба за контрол (КАТ) .
- **Такси за издаване на разрешението:**
 - Частните физически и юридически лица заплащат такси за издаване на разрешението.
 - **Не заплащат такси:** професионалните училища, професионалните гимназии, професионалните колежи, средните общообразователни училища с професионални паралелки, висшите училища на бюджетна издръжка, обучаващи ученици и студенти за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство съгласно съответните учебни планове и утвърдения им държавен прием.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Регистрация на преподавателите, извършващи обучението:** В Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" се създава и поддържа регистър на преподавателите, извършващи обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство.
- **В регистъра се вписват:**
 1. имената на преподавателя и единният му граждански номер;
 2. датата на вписване в регистъра;
 3. образованието и квалификацията на преподавателя;
 4. категориите превозни средства, за които преподавателят притежава правоспособност за управление;
 5. номерът и датата на удостоверението за допълнително обучение или специализация;
 6. номерата на всички разрешения по ал. 3, към които преподавателят има издадени удостоверения;
 7. данни за влезли в сила наказателни постановления за извършени нарушения на условията и реда за обучение на кандидати за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство;
 8. датата на заличаване от регистъра.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Какви дейности извършва автомобилният инструктор?**
 1. Планира, организира и провежда учебен процес.
 2. Подготвя за работа учебния кабинет, учебното МПС и учебната площадка.
 3. Организира планиране и контролира самостоятелната работа на обучавания.
 4. Разпознава опасните ситуации по време на практическото обучение, формулира причините и възможните последици от такива ситуации.
 5. Осъществява своевременна и конструктивна обратна връзка с обучавания.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

6. Оценява резултатите от цялостната подготовката, уменията за безопасно управление и поведение на обучаваните.
7. Контролира управлението на МПС от мястото на инструктора.
8. Води необходимата организационна, отчетна и счетоводна документация.
9. Подготвя обучаваните и документацията за обучение и явяване на изпит за придобиване на правоспособност управление на МПС (и участва в изпитната комисия).

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Кой може да бъде автомобилен инструктор?**
- Съгласно **Наредбата** преподавател по теоретично обучение може да бъде лице, притежаващо **диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър"** и **свидетелство за професионална квалификация "Инструктор за обучение на водачи на моторно превозно средство"**, издадени от акредитирано висше училище, независимо от категорията на превозното средство, за което е валидно това свидетелство за професионалната квалификация.
- Съгласно **Наредбата** теоретично обучение по модулите "Превоз на пътници" и/или "Превоз на товари" се провежда от лица, които по време на обучението си са изучавали една от учебните дисциплини - "Автомобилни превози", "Проектиране на автомобилни превози", "Основи на автомобилния транспорт", "Товарни превози", "Технология и организация на транспорта", "Транспортни системи", "Технология и организация на автомобилните превози", "Технология и организация на автотранспорта", "Автомобилни превози и товари".

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Списък на специалностите**, които трябва да са завършили инструкторите кормуване (включва групите I, II, III, IV, V) :
- **Група I.** Преподавател по теоретично и практическо обучение може да бъде лице, което е придобило висше образование или висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър" или "магистър" по една от следните професионални направления и съответстващите му специалности:

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- Професионално направление “**Техника и технологии**”, вкл. специалности:
 1. Двигатели с вътрешно горене
 2. Автомобили, трактори и кари
 3. Експлоатация на автомобилния транспорт
 4. Автомобилен транспорт, трактори и кари
 5. Автомобилен транспорт
 6. Технология и организация на автомобилния транспорт
 7. Технология и управление на транспорта
 8. Транспортна техника и технологии
 9. Транспорт и енергетика
 10. Подемно-транспортни, строителни и минни машини и системи
 11. Подемно-транспортни, пътни и строителни машини
 12. Подвижен железопътен състав
 13. Железопътна техника
 14. Механизация на селското стопанство
 15. Комплексна механизация в селското стопанство и селскостопанска техника
 16. Земеделска техника
 17. Земеделска техника и технологии

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- Професионално направление “**Електротехника**”, вкл. специалности:
 1. Електроснабдяване и електрообзавеждане
 2. Електрически машини и апарати
 3. Електрообзавеждане на подвижен железопътен транспорт
 4. Електрически транспорт
 5. Електрически централи, мрежи и системи
 6. Електроснабдяване на промишлени предприятия
 7. Електроснабдяване и електрообзавеждане на промишлени предприятия
 8. Автомобилен и мотоциклетен спорт
- Професионално направление “**Спорт**”, вкл. специалност “Автомобилен и мотоциклетен спорт.”

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Група II.** Преподавател по теоретично и практическо обучение може да бъде лице, което е придобило по-висше образование или висше образование на образователно-квалификационна степен "специалист" от професионално направление «Техника и технологии» по една от специалностите:
 1. Двигатели с вътрешно горене
 2. Автомобили
 3. Експлоатация на автотранспортна техника
 4. Ремонт на автотранспортна техника
 5. Технология и организация на автотранспортна техника
 6. Ремонт и експлоатация на автотранспортна техника
 7. Транспортна техника и технологии

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Група III.** Преподавател по теоретично и практическо обучение може да бъде лице, което е придобило средно образование и притежава свидетелство за преподавателска правоспособност или специализация за обучение на водачи на МПС от съответната категория, **издадено от учебно заведение към МОН (МНП).**
- **Група IV.** Преподавател по теоретично и практическо обучение може да бъде лице, което е придобило средно образование и притежава свидетелство за преподавателска правоспособност за обучение на водачи на МПС от съответната категория, **издадено от МВР или МТ преди 21.I.1975 г.**
- **Група V.** Преподавател по практическо обучение на водачи на МПС от категории "Ттб" и "Ттм" може да бъде лице, което е придобило средно образование; притежава правоспособност за управление на МПС от категории "Ттб" и "Ттм"; притежава най-малко 5-годишен стаж; преминало курс за квалификация или специализация в учебни заведения към МОН (МНП).

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Съгласно чл. 12, ал. 5 от Наредба № 37** преподавател по теоретично и/или практическо обучение може да бъде и български гражданин или гражданин на друга държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Швейцария, който е придобил право да упражнява професията "Инструктор за обучение на водачи на моторни превозни средства" в някоя от тези държави и професионалната му квалификация е призната по реда на Закона за признаване на професионални квалификации.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Какви са изискванията към преподавателите по теоретично и/или практическо обучение?**
- **Наред с притежаването на диплома за висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" и свидетелство за професионална квалификация "Инструктор за обучение на водачи на моторно превозно средство", трябва да отговарят на следните изисквания:**
 - Да притежават свидетелство за управление на МПС съобразно категорията, за която провеждат обучението;
 - Да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер или да не са лишавани по съдебен ред от правото да управлява МПС;
 - Да са на възраст не по-малко от 23 години;
 - Да са преминали изискваното периодично обучение за усъвършенстване на познанията им.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Къде се обучават автомобилни инструктори ?**

Автомобилни инструктори се обучават в акредитирани висши училища като:

1. Технически университет Русе;
2. Колеж на ТУ София – гр. Сливен;
3. Факултет „Техника и технологии“ – гр. Ямбол (бивш Технически колеж) към Тракийския университет – Стара Загора.

- **Срок и форма на обучение:**

- Обучението обикновено е в задочна форма и е с продължителност 2 семестъра.

- Продължителността на обучението е съобразена с Наредбата за придобиване на педагогическа правоспособност, според която обучението следва да бъде една календарна година.

"Професионално образование и обучение: инструктор кормуване"

- **Квалификацията, която се получава е:
ИНСТРУКТОР ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ВОДАЧИ
НА МПС**
- **Документ, който получават завършилите курса на
обучение:**
Свидетелство за професионална квалификация
"ИНСТРУКТОР ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ВОДАЧИ НА МПС".
Този документ се издава на базата на дипломата за висше
образование – „професионален бакалавър“ (бивш
„специалист“, или полувисше образование“), „бакалавър“
или „магистър“.

Greece - Bulgaria 2007-2013

The project is co-funded by the European Union (ERDF) and National Funds of Greece and Bulgaria under the European Territorial Cooperation Programme

skills balancing

BALANCING SUPPLY AND DEMAND
OF PROFESSIONAL SKILLS
IN GREECE AND BULGARIA

SOUTH WEST UNIVERSITY
"NEOFIT RILSKI"

Благодаря Ви за вниманието!